

คำพิพากษาฎีกาน่าสนใจ

อาจารย์พิชญ์ วิทยารัฐ*

“หากสิทธิของผู้ร้องสอดคมีอยู่อย่างไรร่วมมืออยู่อย่างนั้นไม่ถูกระทบจากคำพิพากษาของศาล จึงไม่มีความจำเป็นต้องเข้ามาในคดี”

คำพิพากษาศาลฎีกาที่ 1940/2546

โจทก์ฟ้องขอให้ขับไล่จำเลยพร้อมบริวารออกจากที่ดินและบ้าน แม้ศาลจะพิพากษาให้ขับไล่ จำเลยพร้อมบริวารก็จะไม่กระทบถึงสิทธิของผู้ร้องสอดในฐานะคู่สมรสในกรณีขายฝากของโจทก์จำเลย ตามที่ผู้ร้องสอดอ้างสิทธิของผู้ร้องสอดจะมีอยู่เพียงใดก็คงมีอยู่เพียงนั้น กรณีตามคำร้องของผู้ร้องสอดจึง มิใช่เป็น การจำเป็นเพื่อยังให้ได้รับความรับรอง คู่ครอง หรือบังคับตามสิทธิของตนที่มีอยู่ที่ศาลอุทธรณ์ ภาค 1 เห็นว่า คำร้องของผู้ร้องสอดไม่ต้องด้วยประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่ง มาตรา 57(1) นั้น ศาลฎีกาเห็นฟ้องด้วยฎีกาของผู้ร้องสอดฟังไม่ขึ้น

ข้อสังเกต

1. กรณีนี้เป็นการขายสินสมรสโดยไม่ได้รับความยินยอมจากภริยา ดังนั้น จำเลยที่เป็นสามี จึงไม่อาจขายในส่วนที่เป็นของภริยาได้ ขายได้แต่เฉพาะส่วนของตนเองเท่านั้น
2. เมื่อสามีไม่อาจขายในส่วนของภริยาได้ โจทก์ผู้ซื้อก็ไม่มีสิทธิได้ที่ดินในส่วนที่เป็นของภริยา ไป
3. การที่โจทก์ผู้ซื้อมาฟ้องจำเลยที่เป็นสามี แม้สุดท้ายจะชนะคดีก็ตาม ก็ไม่สามารถมาบังคับ เอาทรัพย์สินของภริยาได้
4. เมื่อโจทก์ผู้ซื้อ ไม่สามารถบังคับอะไรกับภริยาได้ สิทธิของภริยาที่มีอยู่ย่อมไม่ถูกระทบแม้ โจทก์จะชนะคดี สิทธิของภริยามีอยู่อย่างไรมีอยู่อย่างนั้น
5. ดังนั้นภริยาจึงไม่มีความจำเป็นที่จะเข้ามาในคดีนี้เพื่อให้ศาลรับรอง คู่ครอง หรือบังคับ ตามสิทธิ และไม่ถือเป็นผู้มีส่วนได้เสียร่วมกับจำเลยผู้เป็นสามีด้วย
6. ภริยาจึงไม่อาจยื่นคำร้องสอดได้ตามมาตรา 57(1) และ 57(2)

คำพิพากษาศาลฎีกาที่ 8061/2555

โจทก์ฟ้องขอให้ขับไล่จำเลยออกจากที่พิพาทและเรียกค่าเสียหาย จำเลยขาดนัดยื่นคำให้การ ผู้ร้องสอดร้องเข้ามาเป็นคู่ความฝ่ายที่สาม แต่คำร้องของผู้ร้องสอดอ้างเพียงว่าผู้ร้องสอดครอบครองที่ดิน

*อาจารย์ประจำภาควิชาระหว่างประเทศ คณะนิติศาสตร์ มหาวิทยาลัยรามคำแหง

บางส่วนโดยความสงบและโดยเปิดเผยด้วยเจตนาเป็นเจ้าของติดต่อกันเป็นเวลา 10 ปี จึงได้กรรมสิทธิ์ในที่ดินพิพาทบางส่วนโดยการครอบครองปรปักษ์ ผู้ร้องสอดมิได้กล่าวอ้างว่า ผู้ร้องสอดมีส่วนเกี่ยวข้องกับหรือมีส่วนได้เสียกับจำเลยแต่อย่างใดที่จะถือว่าเป็นคู่ความฝ่ายที่สาม ข้ออ้างของผู้ร้องสอดเป็นกรณีที่ผู้ร้องสอดตั้งข้อพิพาทโต้แย้งกรรมสิทธิ์ในที่ดินพิพาทกับโจทก์ทั้งสิ้น ไม่เกี่ยวกับคดีนี้ ผู้ร้องสอดมีสิทธิในที่ดินพิพาทอยู่เพียงใดคงมีอยู่อย่างนั้น หากศาลพิพากษาขับไล่จำเลยย่อมไม่มีผลกระทบต่อสิทธิของผู้ร้องสอด ผู้ร้องสอดไม่ใช่ผู้มีส่วนได้เสียในมูลแห่งคดี จึงไม่มีความจำเป็นที่จะต้องเข้ามาเพื่อยังให้ได้รับความคุ้มครองคุ้มครองหรือบังคับตามสิทธิที่มีอยู่ คำร้องของผู้ร้องสอดไม่ต้องด้วยบทบัญญัติตาม ป.วิ.พ. มาตรา 57 (1) ผู้ร้องสอดจึงไม่มีสิทธิร้องเข้ามาเป็นคู่ความในคดีนี้

ข้อสังเกต

1. การที่โจทก์ฟ้องขับไล่จำเลย แล้วจำเลยไม่ได้ต่อสู้เรื่องกรรมสิทธิ์ หรือจำเลยขาดนัดยื่นคำให้การนั้น จะไม่มีข้อประเด็นพิพาทว่ากรรมสิทธิ์ในที่ดินเป็นของใคร
2. เมื่อไม่ได้เป็นประเด็นข้อพิพาท เมื่อศาลพิพากษาคดีศาลก็จะไม่มีคำพิพากษาว่ากรรมสิทธิ์ในที่ดินเป็นของผู้ใด
3. คำพิพากษาจะมีผลไปถึงตัวจำเลยและบริวารเท่านั้นว่าจำเลยมีสิทธิอยู่ในที่ดินหรือไม่และศาลจะขับไล่จำเลยและบริวารหรือไม่ ผลของคำพิพากษานี้จะไม่มีผลถึงกรรมสิทธิ์ในที่ดิน
4. ดังนั้น แม้ศาลจะตัดสินให้โจทก์ชนะคดีและขับไล่จำเลยออกไป ผู้ร้องสอดที่เป็นบุคคลภายนอกที่ครอบครองปรปักษ์ในที่ดินย่อมไม่มีผลกระทบต่อคำพิพากษาของศาล
5. สิทธิของผู้ร้องสอดมีอยู่อย่างไรย่อมมีอยู่อย่างนั้น ไม่มีผลเปลี่ยนแปลงไปไม่ว่าศาลในคดีนี้จะตัดสินอย่างไรก็ตาม
6. เมื่อผู้ร้องสอดไม่มีผลกระทบจากคำพิพากษาในคดีนี้ ผู้ร้องสอดจึงไม่มีส่วนได้เสียในมูลแห่งคดีไม่มีความจำเป็นที่จะต้องเข้ามาเพื่อยังให้ได้รับความคุ้มครองคุ้มครองหรือบังคับตามสิทธิที่มีอยู่ ไม่สามารถร้องสอดได้ตามมาตรา 57(1)